

SOFAM

Belastingaangifte 2022 - Inkomsten 2021

Dossier / Juni 2022

Hoe moeten inkomsten uit auteursrechten, schrijfpremies, subsidies en beurzen die u in 2021 heeft ontvangen, volgens de belastingwetgeving worden aangegeven? De belastingaangifte is veel eenvoudiger dan in voorgaande jaren, maar vereist nog steeds bijzondere aandacht.

Dit dossier heeft tot doel aan de hand van voorbeelden de verschillende mogelijkheden te schetsen die auteurs/uitvoerende kunstenaars hebben om hun inkomsten uit auteursrechten/naburige rechten, prijzen en subsidies fiscaal aan te geven.

Het eerste deel van deze nota is gewijd aan inkomsten uit de exploitatie van auteursrechten en naburige rechten.

Het tweede deel handelt over de inning van beurzen, subsidies en prijzen toegekend door zowel openbare als private instellingen.

In dit dossier wordt slechts kort ingegaan op de belastingaangifte van andere inkomsten en andere sociaalrechtelijke kwesties.

OPGELET: indien u werkloosheidsuitkeringen ontvangt samen met inkomsten uit artistieke activiteiten, dan dient u deze inkomsten aan te geven via het formulier C1-Artiest, beschikbaar op de website van de RVA. Gebeurt dit niet, kunnen sancties worden opgelegd, zoals wij vaststelden op basis van ervaringen van auteurs.

TIP: Zoals meerdere malen uit dit dossier zal blijken worden inkomsten uit de cessie of concessie van auteursrechten en naburige rechten, alsook de wettelijke licenties, tot een bedrag van € 62.550 (excl. btw) aanzien als een inkomen uit roerende goederen (ook wel: roerend inkomen). En dus niet als beroepsinkomen.

Een belangrijk gevolg van deze kwalificatie is dat de persoon, bedrijf of organisatie (de schuldenaar) die je vergoedt voor deze overdracht of licentie verplicht is roerende voorheffing in te houden. Vanaf inkomstenjaar 2021 zijn deze personen, bedrijven en organisatie verplicht om hiervoor een fiscale fiche 281.45 op te maken tegen ten laatste eind april van het jaar na het jaar waarop de inkomsten betrekking hebben.

De fiscale administratie is aldus op de hoogte van het feit dat je deze inkomsten hebt verkregen en dat hier reeds roerende voorheffing is op betaald. Op je vereenvoudigde aangifte zal je onder codes 1117-47 (2117-17), 1118-46 (2118-16) en 119-45 (2119-15) dan ook eventueel reeds enkele bedragen vermeld zien. Het kan echter zijn dat sommige van de schuldenaars nagelaten hebben roerende voorheffing in te houden of een fiscale fiche 281.45 op te maken.

Om je belastingaangifte optimaal in te vullen, en te controleren of de door de fiscale administratie vooraf ingevulde informatie correct is, raden we aan om minstens volgende documenten te verzamelen:

- De verscheidende fiches 281.45 die je toegestuurd hebt gekregen.
- Je facturen waarop je een vergoeding voor de overdracht van auteursrechten en/of naburige rechten hebt vermeld.
- Overeenkomsten die voorzien in een vergoeding voor de overdracht of licentie van auteurs rechten en/of naburige rechten.
- Een overzicht van je werkelijke kosten (enkel indien je je werkelijke kosten in rekening wil brengen)

Inkomsten uit auteursrechten en naburige rechten moeten in de belastingaangifte worden opgenomen

I. Auteursrecht en naburige rechten

De wet van 16 juli 2008 voerde een bijzondere belasting in op auteursrechten en naburige rechten, die gevolgen heeft voor de belastingaangifte. De inkomsten die door deze wet worden bedoeld zijn auteursrechten, naburige rechten alsook inkomsten uit wettelijke en verplichte licenties, bedoeld door de bepalingen betreffende het auteursrecht en de naburige rechten van het Wetboek Economisch Recht (WER) of in overeenkomstige bepalingen in het buitenlands recht.

Inkomsten uit auteursrechten en naburige rechten kunnen op twee manieren worden aangegeven:

Voor auteursrechten en naburige rechten waarvan het totaal ontvangen bedrag in 2020 niet meer dan 62.550 euro (excl. Btw) bedraagt: als inkomsten uit roerende goederen en

Voor het gedeelte auteursrechten en de naburige rechten boven 62.550 EUR:

- Of als *beroepsinkomsten*
- Of als *inkomsten uit roerende goederen*

Nota: de fiscale administratie kan een attest opvragen dat verklaart dat de ontvangen inkomsten wel degelijk voortvloeien uit de overdracht van auteursrechten en naburige rechten of uit wettelijke licenties. Tot tweemaal toe heeft de Dienst Voorafgaande Beslissingen in fiscale zaken de kwalificatie van dergelijke inkomsten geweigerd, één keer op grond van gebrek aan een schriftelijke overeenkomst en één keer op grond van gebrek aan een nauwkeurige opsplitsing van de inkomsten uit auteursrechten en andere inkomsten.

1. Wanneer de inkomsten uit auteursrechten en naburige rechten minder dan 62.550 euro bedragen

Sinds 1 januari 2012 zijn de inkomsten uit de afstand of licentie van auteursrechten en naburige rechten te vermelden in het aangifteformulier in de personenbelasting. Ze zijn dus niet meer bevrijdend, ongeacht of de schuldenaar de roerende voorheffing ten belope van 15% ingehouden.

1.1. Inkomsten

Dit zijn inkomsten uit de afstand of licentie van auteursrechten en naburige rechten, alsook de vergoedingsrechten die worden ontvangen in het kader van de wettelijke licenties die zijn georganiseerd door de bepalingen betreffende het auteursrecht en de naburige rechten van het Wetboek Economisch Recht en door de buitenlandse wetgeving.

In dit verband is de belastingdienst soms geneigd te discussiëren over een mogelijke uitsplitsing tussen de inkomsten die de tegenprestatie voor het werk vormen (loon of honorarium) en de vergoeding voor de overdracht van rechten.

De Fiscale Administratie verduidelijkte dit in een circulaire in 2014. Die stelde dat de splitsing tussen auteursrechten en beroepsinkomsten op basis van de bepalingen in de overeenkomst tussen de partijen moet worden uitgevoerd. Dat houdt dus in dat:

- De partijen een schriftelijke overeenkomst moeten afsluiten en
- De vergoeding voor de overdracht van rechten duidelijk in deze overeenkomst moet worden opgenomen.

De circulaire stelt verder dat als er geen overeenkomst werd opgesteld of geen duidelijke vergoeding voor de overdracht van rechten werd voorzien in de overeenkomst, de rechten geacht worden gratis overgedragen te zijn. In dat geval kan het gunstig fiscaal regime niet worden toegepast.

Wij voegen hieraan toe dat dit ook afhangt van de praktijken van de sector: in de uitgeverijsector is het al tientallen jaren de gewoonte om de exploitatie van de werken van de auteurs uitsluitend in de vorm van auteursrechten te vergoeden. Dit is ook het geval in de audiovisuele sector voor het schrijven van scenario's en in de theatersector. Deze sectoren hebben hun praktijken in 2008, de datum van de belastinghervorming, niet gewijzigd.

Andere sectoren hebben een onderscheid moeten handhaven of zelfs creëren tussen de beloning voor arbeid en de beloning voor de exploitatie van rechten, zoals de pers en de reclame, aangezien het in deze sectoren niet gebruikelijk was de exploitatie van werken te vergoeden op basis van het auteursrecht.

Het is niet ongewoon dat controleurs deze verschillende sectoren door elkaar halen door te trachten een indeling die van toepassing is op een gebied, bijvoorbeeld de pers, op te leggen aan een ander gebied, bijvoorbeeld het schrijven van scenario's.

1.2. Belastingtarief

Het belastingtarief bedraagt 15% op de netto-inkomsten, vermeerderd met de gemeentebelastingen. Het tarief van deze belasting varieert naar gelang gemeente, maar schommelt tussen 0 en 8,80%; Dit zijn de tarieven voor dit jaar per gemeente: <https://financien.belgium.be/sites/default/files/downloads/111-tarieven-gemeentebelasting-2022.pdf>

1.3. Beroepsonkosten

1.3.1. Definitie

Beroepsonkosten zijn de uitgaven die de auteur/uitvoerder in de periode waarvoor hij aangifte doet, heeft gemaakt om belastbare inkomsten te verwerven of te behouden (abonnementen op gespecialiseerde tijdschriften, geheel of gedeeltelijk ter beschikking stellen van zijn woning of atelier voor zijn scheppend werk, aankoop van materiaal, transportkosten, enz.)

Afhankelijk van de oorsprong van de inkomsten, houden sommige uitgaven minder verband met de ontvangen inkomsten dan andere. Voorzichtigheid is geboden. De afschrijvingsregels zijn te vinden in elke goede belastinggids.

1.3.2. Beroepsonkosten kunnen op twee manieren worden geëvalueerd

- **Wettelijk onkostenforfait**

Of de auteur/uitvoerder aanvaardt de wettelijke forfaitaire bedragen die door de fiscus zullen worden toegepast. Ter herinnering, deze forfaitaire bedragen zijn:

Forfait	<u>Inkomsten jaar 2021</u>	
50 %	0 - 16.680,00 EUR	(50% van het inkomen)
25 %	16.680,01- 33.360,00 EUR	(8.340 € (kosten berekend op de 1e schijf) + 25% boven 16.680 €)

Boven het plafond van 33.360 EUR is geen forfaitaire aftrek meer mogelijk. Dit betekent dat de forfaitaire kosten beperkt zijn tot een absoluut maximum van 12.510,00 EUR.

• **Werkelijke beroepsonkosten**

Of de auteur/uitvoerder verkiest zijn werkelijke kosten af te trekken van zijn inkomsten uit auteursrechten/ naburige rechten.

Merk op: wanneer een auteur bovendien beroepsinkomsten (honoraria en loon) ontvangt in de hoedanigheid van auteur en hiervan werkelijke onkosten aftrekt, dan probeert de fiscale administratie deze onkosten op dergelijke manier te groeperen dat de toepassing van de forfaitaire aftrek voorgeschreven door de wet geweigerd wordt en de werkelijke onkosten verspreid worden over de beroepsinkomsten en auteursrechten. Dit kan betwist worden. Recente lagere rechtspraak stelt tevens dat deze visie van de fiscale administratie onjuist is.

1.4. Waar invullen (de referenties gelden slechts voor de aangifte 2022-inkomsten 2021)?

Deel 1 van de aangifte: vak VII – Inkomsten van kapitalen en roerende goederen

Vak VII - INKOMSTEN VAN KAPITALEN EN ROERENDE GOEDEREN

D. INKOMSTEN UIT DE CESSIE OF CONCESSIE VAN AUTEURS-RECHTEN, NABURIGE RECHTEN EN WETTELIJKE EN VERPLICHTE LICENTIES		
1. Inkomsten (bruto):	1117-47	2117-17 .....
2. Kosten (werkelijke of forfaitaire):	1118-46	2118-16 .....
3. Roerende voorheffing:	1119-45	2119-15 .....

De aangifte werd vereenvoudigd in vergelijking met de vorige jaren:

- Onder de code 1117-47 (of 2117-17) vult u het totale brutobedrag in van de auteursrechten en naburige rechten die u in 2020 heeft ontvangen, ongeacht het feit of de schuldenaar de roerende voorheffing heeft ingehouden of niet en ongeacht of de rechten uit België of uit het buitenland komen;
- Onder de code 1118-46 (of 2118-16) vult u het totale bedrag van de forfaitaire onkosten of van de werkelijke kosten in die u van deze inkomsten wenst af te trekken;
- Onder de code 1119-45 (of 2119-15) vult u het totale bedrag van de roerende voorheffing in die door de schuldenaar(s) van uw auteursrechten werd ingehouden. Deze informatie vindt u meestal terug op het overzicht van rechten en op de fiscale fiche die u heeft ontvangen.

1.5. Situatie van auteurs die een vennootschap hebben

Wij raden auteurs die een vennootschap hebben hun boekhouder of accountant te raadplegen over de voorwaarden om als bestuurder, zaakvoerder, bedrijfsleider of aandeelhouder vergoedingen toe te kennen voor de afstand of licentie van de auteursrechten en naburige rechten aan de vennootschap. Vaak wordt daarbij ook rekening gehouden met de huidige rulings, dewelke voorafgaande beslissingen zijn die afgevaardigd worden door de Dienst Voorafgaande Beslissingen (ook wel: rulingcommissie).

2. Wanneer de inkomsten uit auteursrechten en naburige rechten meer dan 62.550 euro bedragen

2.1. Omschrijving

Auteursrechten en naburige rechten worden door de Fiscale Administratie als beroepsinkomsten beschouwd wanneer ze het bedrag van 62.550 euro overschrijden.

In de meest recente doctrine en rechtspraak wordt deze automatische kwalificatie echter betwist. Daarin wordt geoordeeld dat niet het bedrag een rol speelt bij het al dan niet kwalificeren van de inkomsten uit auteursrechten als beroepsinkomsten, maar veeleer de bestemming van deze inkomsten. Indien deze inkomsten niet bestemd zijn voor de uitoefening van een beroepsactiviteit dan moeten ze volgens deze auteurs worden beschouwd als roerende inkomsten onderworpen aan het belastingtarief van 30%, eventueel na aftrek van de werkelijke kosten.

2.2. Waar moeten deze rechten in de belastingaangifte worden aangegeven?

Samengevat, auteurs en uitvoerders kunnen:

- Ofwel de auteursrechten boven de 62.550 euro aangeven in de hierboven vermelde vakken voor auteursrechten. Zoals hierboven vermeld is er een risico dat de Fiscale Administratie dit overschrijdende bedrag zal beschouwen als beroepsinkomsten. Wij raden de auteurs in dit geval aan om het eventuele belastingbedrag opzij te houden indien een dergelijk her-kwalificatie zou plaatsvinden.
- Ofwel deze inkomsten aangeven **in het vak van de beroepsinkomsten**, in deel 2 van de aangifte:

Deel 2 van de aangifte - Vak XVIII - Baten van vrije beroepen

Deel 2 van de aangifte wordt niet systematisch naar alle belastingplichtigen gestuurd. Indien de belastingplichtige inkomsten onder dit onderdeel wenst aan te geven, moet hij zich wenden tot het belastingkantoor van de belastingadministratie waartoe hij behoort (het adres van deze administratie is vermeld in deel I van de aangifte).

Vak XVIII - BATEN VAN VRIJE BEROEPEN, AMBTEN, POSTEN OF ANDERE WINSTGEVENDE BEZIGHEDEN

1. Ontvangsten uit de uitoefening van het beroep (andere dan die bedoeld in de rubrieken 2 tot 4):	1650-96	2650-66 .....
10. Andere beroepskosten (<i>niet invullen als u de toepassing van het wettelijk forfait wenst</i>):		
a) kosten van overdracht van activa waarop u in het belastbare tijdperk een (al dan niet belastbare) meerwaarde hebt verwezenlijkt:	1675-71	2675-41 .....
b) bezoldigingen toegekend aan uw meewerkende echtgenoot of wettelijk samenwonende partner:	1669-77	2669-47 .....
c) andere dan die vermeld onder a en b:	1657-89	2657-59 .....

2.3. Beroepsonkosten

De auteur kan zijn beroepskosten aftrekken van zijn beroepsinkomsten, hetzij door gebruik te maken van het wettelijk forfaitair bedrag, hetzij door zijn werkelijke kosten aan te geven.

a. Wettelijk onkostenforfait

De auteur kan instemmen met de automatische aftrek van vaste kosten die door de belastingdienst wordt toegepast.

Het wettelijk forfait wordt als volgt berekend:

Als zelfstandige:

Forfait	<u>Inkomsten 2020</u>
28,7 %	0 - 6.250,00 EUR
10 %	6.250,01 - 12.430,00 EUR
5 %	12.430 .01 - 20.680 .00 EUR
3 %	> 20680 ,00

Het maximum aan aftrekbare forfaitaire beroepskosten aan aftrekbare beroepsonkosten voor zelfstandigen bedraagt 4.320 EUR.

Als werknemer:

Forfait	<u>Inkomsten 2020</u>
30%	0 -16.399.98, 00 EUR
0%	< 16.399,98 EUR

Het maximum aan aftrekbare forfaitaire beroepskosten voor werknemers bedraagt 4.920 EUR.

De auteur/uitvoerder hoeft in zijn aangifte niets in te vullen, aangezien de belastingdienst deze berekening automatisch uitvoert.

b. Werkelijke beroepsonkosten

Beroepsonkosten zijn de uitgaven die de auteur/uitvoerder in de periode waarvoor hij aangifte doet, heeft gemaakt om beroepsinkomsten te verwerven of te behouden (abonnementen op gespecialiseerde tijdschriften, geheel of gedeeltelijk huur van een werkruimte, aankoop van materiaal, transportkosten, enz.)

Afhankelijk van de oorsprong van de inkomsten, houden sommige uitgaven minder verband met de ontvangen inkomsten dan andere. Voorzichtigheid is geboden. De afschrijvingsregels zijn te vinden in elke goede belastinggids.

De auteur dient alle bewijsstukken van de geclaimde beroepsonkosten te bewaren. De meeste uitgaven dienen ingevuld te worden in het vak 1650-96 van de aangifte, uitgezonderd uitgaven vermeld in punt 10 a) en 10 b) van de aangifte (zie het kader van de aangifte hieronder).

Merk op: wanneer een auteur bovendien beroepsinkomsten (honoraria en loon) ontvangt in de hoedanigheid van auteur en hiervan werkelijke onkosten aftrekt, dan probeert de fiscale administratie deze onkosten op dergelijke manier te groeperen dat de toepassing van de forfaitaire aftrek voorgeschreven door de wet geweigerd wordt en de werkelijke onkosten verspreid worden over de beroepsinkomsten en auteursrechten. Dit kan worden betwist. Wij raden dan ook aan dit met uw boekhouder te bespreken.

Het feit dat de fiscale kwalificatie van deze inkomsten kan wijzigen afhankelijk van de vraag of de drempel al dan niet werd bereikt valt te betwisten. Indien de kwalificatie beroepsinkomen wordt gehandhaafd voor de inkomsten die deze drempel overschrijden, moeten de werkelijke kosten immers alleen van deze inkomsten kunnen worden afgetrokken.

2.4. Belastingtarief

Het belastingtarief op beroepsinkomsten is progressief per schijf.

Belastingsschijven	<u>Inkomstenjaar 2020</u>
25 %	0,01 - 13.540,00 EUR
40 %	13.540,01 - 23.900,00 EUR
45%	23.900,01 - 41.360,00 EUR
50%	> 41.360 EUR

- Ofwel melden zij hun inkomsten als persoonlijke inkomsten in deel 1 van de aangifte:

Vak VII - Inkomsten uit vermogen en roerende goederen

B. NETTO-INKOMEN VAN VERHURING, VERPACHTING, GEBRUIK OF CONCESSIE VAN ROERENDE GOEDEREN: : 1156-08 2156-75

Deze inkomsten worden belast aan een tarief van 30%.

3. Auteursrecht uit het buitenland

België heeft met de meerderheid van de landen verdragen dubbele belastingverdragen gesloten om te voorkomen dat inkomsten zowel in het land van de debiteur als in het land van de begunstigden worden belast.

Deze verdragen bepalen dat inkomsten uit auteursrechten worden belast in het land van de fiscale woonplaats van de begunstigde, d.w.z. de auteur.

In sommige gevallen kan het land van de schuldenaar van deze inkomsten echter een verminderde belasting op deze inkomsten inhouden (het Belgisch-Italiaanse akkoord voorziet bijvoorbeeld in een maximaal belastingtarief van 5%). Deze belasting, die in Italië wordt ingehouden, **komt bovenop** de Belgische belasting.

Om deze dubbele belastingheffing te vermijden, moet u fiscale documenten invullen die worden ondertekend door de Belgische belastingdienst en de autoriteiten van het land van de schuldenaar van de inkomsten.

4. Auteursrecht en het sociaal statuut van de zelfstandige

In antwoord op een parlementaire vraag inzake de onderwerping van auteurs aan het statuut van zelfstandigen stelde de voormalige minister van Sociale Zaken het volgende:

“Het nieuwe aanslagstelsel van de auteursrechten en van de naburige rechten (wet van 16 juli 2008) waarnaar het geachte lid verwijst, zal derhalve een belangrijke weerslag op dit fiscaal vermoeden hebben aangezien de inkomsten van naburige rechten (en van auteursrechten) die 37 500 euro per jaar niet overschrijden (62.550 euro geïndexeerd) niet meer zullen belast worden als beroepsinkomsten maar als inkomsten van roerende goederen.

Er dient te worden opgemerkt dat de inkomsten uit roerende goederen beoogd in artikel 17 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen in geen enkel geval kunnen opgenomen worden in de berekeningsbasis van de sociale bijdragen van een zelfstandige; het gaat immers niet om inkomsten beoogd in de artikelen 23, § 1, 1° of 2°, of 30, 2° van het genoemde Wetboek van inkomstenbelastingen.

Derhalve zullen, behoudens uitzondering, personen die genieten van naburige rechten van minder dan 37.500 euro per jaar (62.550 euro geïndexeerd) niet meer vermoed worden onderworpen te zijn aan het sociaal statuut van zelfstandigen”.

De Administratie van het RSVZ is niet verplicht om gevolg te geven aan het antwoord van een Minister op een parlementaire vraag. De centrale diensten van de fiscale administratie lijken deze interpretatie echter wel over te nemen en de sociale zekerheidsbijdragen slechts af te houden van het deel auteursrechten dat de drempel van 62.550 euro overschrijdt als geoordeeld wordt dat deze inkomsten beroepsinkomsten zijn.

Indien deze interpretatie echter niet door de rechtbanken werd bevestigd, dan stelt artikel 5 van het Koninklijk besluit 38 m.b.t. het sociaal statuut van zelfstandige werknemers, dat journalisten, perscorrespondenten en personen die auteursrechten krijgen niet onderworpen zijn aan huidig besluit, aangezien ze al van een statuut genieten dat minstens evenwaardig is als dat van een zelfstandige (worden bedoeld : het statuut van een zelfstandige in een andere hoedanigheid als die van auteur, het statuut van bediende of ambtenaar). Indien u van dergelijk statuut geniet (loontrekkende - zelfs werkloos of gepensioneerd -, ambtenaar of zelfstandige in een andere hoedanigheid als die van auteur), hoeft u geen sociale zekerheidsbijdrage te betalen op uw auteursrechten.

Indien u uw inkomsten echter inbrengt als beroepsinkomsten dan zal het RSVZ u een brief sturen met de vraag u voor deze inkomsten te willen onderwerpen aan het zelfstandigenstatuut en een document te willen invullen. Om van de toepassing van bovenstaand artikel 5 te kunnen genieten zult u moeten bewijzen dat bewuste inkomsten auteursrechten en erelonen zijn indien u journalist bent of auteursrechten indien u een andere auteur bent (kopie van overeenkomsten, borderellen van uw beheers vennootschap...) en dat u gedekt bent door een ander sociaal statuut of door het sociaal statuut van zelfstandige in een andere hoedanigheid als die van auteur.

5. Auteursrecht en facturering

Indien u zelfstandige bent of een vennootschap heeft, moet u de auteursrechten die u van uw collectieve beheers vennootschap ontvangt factureren door 6% BTW toe te voegen aan het bedrag van de auteursrechten. Deze moet worden berekend op **het brutobedrag aan rechten vóór** afhouding van de roerende voorheffing.

Voorbeeld:

Bruto vergoedingen: 100 €

Nettobedrag: 92,5 €

Te factureren bedrag:

Brutobedrag: 100 € + 6% BTW, t.t.z. 6 €

6. Auteursrecht, naburige rechten en werkloosheid

Het is de werkzoekende toegestaan tijdens zijn werkloosheidsperiode een artistieke activiteit uit te oefenen, maar binnen de hierna bepaalde grenzen (art. 48bis van het Koninklijk Besluit van 25.11.1991):

1. Een **artistieke activiteit** (in het Koninklijk Besluit - art. 27, 10° - gedefinieerd als "*de creatie en/of uitvoering van artistieke werken, in het bijzonder op het gebied van de audiovisuele en plastische kunsten, de muziek, de literaire teksten, de uitvoerende kunsten, de scenografie en de choreografie*");

2. De activiteit wordt uitgeoefend als **zelfstandige in bijberoep** (op grond van het bedrag van de inkomsten of het aantal werkuren) en dus niet u als hoofdberoep, noch in het kader van een arbeids- of ambtenarencontract;

3. De werkzoekende **moet** de activiteit **aangeven** op het **formulier C1-Artiest** (hetzij op het ogenblik van de uitkeringsaanvraag, hetzij later wanneer hij of zij auteursrechten ontvangt, indien de werkloze zijn of haar activiteit tijdens de werkloosheid begint of indien hij of zij inkomsten uit een vroegere artistieke activiteit ontvangt of kan ontvangen).

Dit document is beschikbaar op de website van de RVA:

<http://www.rva.be/nl/formulieren/c1-artiest>.

Als aan deze voorwaarden is voldaan, **kan de kunstenaar werkloosheidsuitkeringen blijven ontvangen**, die dus worden gecombineerd met de inkomsten uit zijn of haar artistieke activiteit, geplafonneerd tot onderstaande bedrag.

Als de kunstenaar **meer dan 4.720,56 euro netto belastbaar inkomen** (d.w.z. 9441,12 euro brutobedrag geïndexeerd vanaf 01.03.2021) uit auteursrechten en/of naburige rechten ontvangt, wordt het bedrag van de toelagen voor hetzelfde jaar verminderd met 1/312e van dat overschrijdend bedrag. De RVA houdt voor zijn berekening rekening met het netto belastbaar inkomen van € 4.720,56.

Ontvangt een auteur op jaarbasis bv. 10.000 euro netto belastbaar inkomen aan rechten, dan wordt de uitkering op volgende manier verminderd:

- Men deelt 10.000 € / 312 dagen = 32,05 € (wat hij per dag heeft ontvangen dankzij zijn artistieke activiteit)

- Men deelt 4.720,56 € / 312 dagen = 15,13 € (wat hij per dag zou kunnen ontvangen aan werkloosheidsuitkeringen)
- Hij ontving dus 16,92 € per dag te veel (32,05 €– 15,13 €).
- De werkloosheidsuitkering zal dus worden verminderd met 16,92 euro per dag en de werkzoekende moet het teveel ontvangen bedrag aan werkloosheidsuitkering voor het referentiejaar terugbetalen.

Houd er rekening mee: Vanwege de COVID-19-crisis, bij de definitieve berekening van uw toelage in 2022 en 2023 geen rekening zal worden gehouden met eventuele auteursrechten of naburige rechten die u tussen 1 april 2020 en 30 juni 2021 en de periode tussen 1 januari en 31 maart 2022 hebt ontvangen als gevolg van artistieke activiteiten.

Cumulregel vóór maart 2014

Voor auteurs- en naburige rechten ontvangen vóór maart 2014, kwamen, volgens de rechtspraak van het Hof van Cassatie, enkel die rechten afkomstig van de exploitatie van werken gecreëerd tijdens de werkloosheidsperiode in aanmerking voor deze regeling. Rechten afkomstig van werken gecreëerd als werknemer (arbeidscontract) of tijdens een periode wanneer de auteur nog niet werkloos was (bv. zelfstandige, ambtenaar, student of werknemer met een contract voor onbepaalde duur) werden dus niet aan deze regel onderworpen.

Cumulregel sinds maart 2014

In februari 2014 werd de wetgeving gewijzigd – zij richt zich nu specifiek tot rechten afkomstig van werken gecreëerd zowel tijdens de werkloosheidsperiode als buiten de werkloosheidsperiode. Deze regel is echter niet van toepassing indien sociale zekerheidsbijdragen voor werknemers op de auteursrechten betaald aan de auteur, afgehouden werden.

Belangrijke opmerking:

VOORAFBETALINGEN

Waarom voorafbetalingen verrichten?

Ieder jaar, wanneer u uw aanslagbiljet ontvangt en u vaststelt dat, niettegenstaande de bedrijfsvoorheffing die aan de bron werd afgehouden, er nog een bepaald bedrag moet worden betaald aan de belastingdienst, staat het u vrij om voorafbetalingen te verrichten, teneinde te ontsnappen aan deze bijkomende belasting.

- Voor **zelfstandigen, personen die een vrij beroep uitoefenen en bedrijfsleiders** die hun inkomsten in de categorie van beroepsinkomsten inbrengen (baten of winsten), is het gebruik van voorschotten verplicht om een belastingvermeerdering te vermijden.
- Meer info over deze voorafbetalingen vindt u op de website van de FOD Financiën:
http://financien.belgium.be/nl/zelfstandigen_vrije_beroeven/voorafbetalingen
- Voor **particulieren zijn** deze betalingen niet verplicht, maar laten ze een spreiding toe van de betaling van belastingen over het hele jaar.

- Meer info over deze voorafbetalingen vindt u op de website van de FOD Financiën:
<http://financien.belgium.be/nl/particulieren/belastingaangifte/voorafbetalingen/>

II. Beurzen, toelagen, subsidies en prijzen

In het belastingstelsel m.b.t. prijzen en subsidies wordt onderscheid gemaakt tussen twee categorieën:

1. Prijzen en subsidies toegekend door de overheid of door een openbare instelling

Deze categorie omvat prijzen en subsidies die worden toegekend door binnen- of buitenlandse overheden of openbare instellingen zonder winstoogmerk. Bedragen die in ruil voor een tegenprestatie worden betaald vallen niet binnen deze categorie.

1.1. Prijzen en subsidies gedeeltelijk vrijgesteld van belasting

Prijzen en subsidies toegekend door overheden of openbare instellingen zijn vrijgesteld van belasting tot **4.170 € (geïndexeerd bedrag)**. Subsidies genieten van deze vrijstelling voor de schijven die tijdens de eerste twee jaar van hun toewijzing zijn uitgekeerd (artikel 90, lid 2, WIB 92).

Opgelet: de auteur kan tijdens deze periode slechts één keer van deze vrijstelling genieten, ook al ontvangt hij/zij meerdere subsidies. Zolang deze inkomsten het bedrag van 4.140 € niet overschrijden, hoeven ze niet in de aangifte te worden opgenomen.

Het deel dat deze schijf van **4.170 € (geïndexeerd bedrag)** overschrijdt, wordt belast aan het tarief van 16,5% (tarief toegepast op prijzen en subsidies - artikel 171 WIB 92). U ontvangt een fiscale fiche 281.30 van de instelling die u een subsidie of prijs toekent.

Opgelet: de begunstigde van de prijs of subsidie moet dit bedrag eerst verhogen met 18,17% bedrijfsvoorheffing (voor in België uitgekeerde prijzen en subsidies) of met 26,75% (indien de prijs of subsidie wordt toegekend aan een kunstenaar die geen inwoner is - zie artikel 7.2 van bijlage III bij het KB/WIB 92).

Voorbeeld:

- een auteur ontvangt in België een subsidie van **6.000 euro** van de Academie voor Schone Kunsten.
- belastingvrije som: € 4.170
- niet-vrijgesteld bedrag: **€ 1.830**
- plus **voorheffing** ($18,17\% \times €1.830$) = € 332,51.
- bedrag onderworpen aan belasting ($€ 1.830 + € 332,51$) = € 2.162,51
- **belastingtarief = 16,5 %**
- verschuldigde belasting = 356,81 €.

De wet beschouwt deze inkomsten als **diverse inkomsten** "met uitzondering van de bedragen die als beloning voor verrichte diensten zijn betaald of toegekend". Deze laatste worden beschouwd als **beroepsinkomsten**. Minister Reynders verduidelijkte deze notie: "*Deze bedragen moeten worden beschouwd als betaald of toegekend als bezoldiging voor verrichte diensten zodra **de schuldenaar enig voordeel haalt uit de werkzaamheden waarvoor de bedragen werden betaald***". Zo zouden bijvoorbeeld subsidies toegekend door een openbare instelling kunnen worden gekwalificeerd als beroepsinkomsten wanneer deze instelling deze subsidie aan zichzelf terugbetaalt uit de winst die de exploitatie van het werk oplevert.

Wat gebeurt er wanneer deze prijzen, subsidies of premies eerst worden uitgekeerd aan een vennootschap of vzw en dan pas aan de auteur/uitvoerend kunstenaar, de uiteindelijke begunstigde, conform het reglement of de afspraken waarmee ze zijn toegekend?

Juridisch gezien is het mogelijk dat de belastingdienst de vrijstelling of de toepassing van het verlaagde belastingtarief weigert omdat een tussenpersoon dit bedrag in eerste instantie heeft ontvangen. In de praktijk blijkt echter dat de administratie zich maar zelden verzet wanneer een auteur in dat geval de vrijstelling claimt.

Het is raadzaam voor de vennootschap of vzw die de subsidie of prijs ontvangt om duidelijk in het contract met de auteur de naam van de vennootschap te vermelden die de prijs of subsidie heeft doorgestort. De Administratie blijft echter het recht behouden om zelfs met deze vermelding geen vrijstelling te aanvaarden. Het is de auteur derhalve aangewezen te vragen om de bedragen rechtstreeks op zijn rekening te laten storten zonder tussenpersoon.

Waar moeten deze vergoedingen worden opgegeven (referenties gelden slechts voor de aangifte 2022 – inkomsten 2021) ?

Deel 2, vak XV. Diverse inkomsten, B. Overige diverse inkomsten

Deel 2 van de aangifte wordt niet systematisch naar alle belastingplichtigen gestuurd. Indien de belastingplichtige inkomsten onder dit onderdeel wenst aan te geven, moet hij zich wenden tot het belastingkantoor van de belastingadministratie waartoe hij behoort (het adres van deze administratie is vermeld in deel I van de aangifte).

Vak XV - DIVERSE INKOMSTEN - VERVOLG

B. ANDERE DIVERSE INKOMSTEN		
3. Prijzen, subsidies, renten of pensioenen toegekend aan geleerden, schrijvers en kunstenaars:		
a) belastbaar bedrag:	1203-58	2203-28 .....
b) bedrijfsvoorheffing:	1204-57	2204-27 .....
c) als onder a inkomsten van buitenlandse oorsprong begrepen zijn, vermeld:		
Land:	Code:	Bedrag: .....
.....	.....	.....

Opgelet: alleen het bedrag dat de 4.170 € overschrijdt moet worden aangegeven

1.2. Prijzen en subsidies volledig vrijgesteld van belasting

In sommige gevallen zijn de prijzen en subsidies toegekend door bepaalde instellingen volledig vrijgesteld van belasting.

Om voor deze vrijstelling in aanmerking te komen, moeten de prijzen en subsidies aan de volgende voorwaarden voldoen:

- worden toegekend door instellingen die door de Koning zijn erkend en die zijn opgesomd in artikel 53, § 2, van het Koninklijk Besluit tot uitvoering van het WIB 92 (zie lijst hieronder);
- uitzonderlijke verdiensten belonen op het gebied van de kunsten of letteren;
- worden toegekend in omstandigheden die auteurs een grote zelfstandigheid geven bij de uitvoering van hun werk;

- belangeloos worden toegekend (iedere staat van afhankelijkheid van de verkrijger moet uitgesloten zijn) ;
- niet rechtstreeks of onrechtstreeks gefinancierd worden door bedrijven die op één of andere manier voordeel zouden kunnen halen uit de beloonde of gesubsidieerde werken.

Hieronder volgen enkele voorbeelden van instellingen die prijzen en subsidies toekennen die volledig zijn vrijgesteld (voor de volledige lijst, zie artikel 53 KB/WIB92).

- de Staat, de Gemeenschappen, de Gewesten, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, de Franse Gemeenschapscommissie, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, de provincies, de agglomeraties, de federaties van gemeenten en de gemeenten;
- het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF), voor subsidies voor scenario-ontwikkeling;
- Literatuur Vlaanderen;

en verder nog:

- de koninklijke academiën;
- universiteiten;
- het Nationaal fonds voor Wetenschappelijk onderzoek (FWO) ;
- de Geneeskundige Stichting Koningin Elizabeth ;
- de Francqui Stichting;
- de universitaire stichting;
- de Studerende Jeugd;
- de Internationale Koningin Elisabethwedstrijd;
- de Nobelstichting in Stockholm;
- de Balzan-Prize Stichting in Milaan;
- de Belgische Kankerbestrijding;
- de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO);
- de Wolf-Stichting in Herzlia (Israël);
- de Vereniging voor Economie ;
- de vereniging tegen kanker ;
- de Stichting van Gysel;
- het Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie;
- het Centrum voor Studie en Behandeling van Gezwelziekten te Gent;
- de wetenschappelijke Stichting van het Universitaire Kinderziekenhuis Koningin Fabiola;
- de Belgische Federatie tegen Kanker;
- de Belgische Stichting Roeping;
- de vzw Interbrew – Baillet Latour;
- het Fonds voor Wetenschappelijk onderzoek – Vlaanderen;
- de Stichting tegen Kanker;
- de Académie Française;
- les Amis des Instituts Pasteurs vzw voor de Prix Jules Bordet ;
- de Duve Institute ;
- de Stichting voor Toekomstige Generaties, wat de subsidies voor HERA betreft;
- de Fondation Désiré Jaumain voor « Sciences, Art, Culture en Wallonie » ;

2. Prijzen en subsidies toegekend door een private instelling (zoals SOFAM, deAuteurs, SACD of SCAM) of particulieren

Wanneer dergelijke inkomsten aan een vennootschap worden uitgekeerd, moeten zij als winst van de vennootschap worden beschouwd.

Wanneer dergelijke inkomsten aan een fysiek persoon worden betaald, zijn er verschillende mogelijkheden:

2.1. Prijzen

Volgens sommige specialisten zijn prijzen in beginsel zuivere giften, d.w.z. inkomsten zonder tegenprestatie. Volgens hen vormen ze geen belastbare inkomsten en hoeven ze niet in de belastingaangifte te worden opgenomen.

2.2. Beurzen en subsidies

Beurzen en subsidies die private ondernemingen storten zonder tegenprestatie van een bezoldigde activiteit, noch de vergoeding van een dienstverlening, kunnen volgens dezelfde logica evenmin worden beschouwd als belastbare inkomsten – ze moeten dus niet worden aangegeven. Hier moet wel aan worden toegevoegd dat dit enkel geldt wanneer de debiteur van deze beurzen of prijzen ze op zijn beurt niet aftrekt als beroepslasten en dus geen fiscale fiche 281.50 naar u doorstuurt.

Indien beurzen of subsidies wel een tegenprestatie vereisen (d.w.z. een uit te oefenen prestatie in ruil voor deze inkomsten) of wanneer ze de onkosten van de begunstigde auteur dekken, dan kan de belastingdienst oordelen dat het gaat om beroepsinkomsten of diverse inkomsten en ze als dusdanig belasten. In dit geval kan de begunstigde de gemaakte kosten als beroepskosten aftrekken.

Nuttige adressen:

Voor uitgebreidere vragen over de fiscale en sociale wetgeving: <http://www.cultuurloket.be>

Belastingdienst

- <http://www.tax-on-web.be> ; <http://www.fiscus.fgov.be>
>> voor online invullen van uw belastingaangifte
- <https://financien.belgium.be/nl/particulieren/belastingaangifte/aangifte>
>> voor het downloaden van alle documenten en extra formulieren - u kunt ze afprinten, invullen, ondertekenen en meesturen met uw aangifte.

SOFAM

SOFAM is een coöperatieve vennootschap die in 1979 door de auteurs is opgericht, zonder winst oogmerk en gespecialiseerd in auteursrechten voor visuele kunstenaars. Wij plaatsen een eerlijke verloning voor creatief werk en de belangen van kunstenaars centraal.

Inning en verdeling van rechten

We innen en verdelen collectieve rechten uit reprografie, privé kopie, kabel en leenrecht-overeenkomsten: als je werk in een publicatie of de media verschijnt, ontvang je als lid een deel van deze rechten.

We innen en verdelen eveneens de vermogens en morele rechten hetzij via het afsluiten van contracten, door licenties te verlenen en bij inbreuken door minnelijke schikkingen of procedures bij de rechtbank. SOFAM baseert zich hierbij op haar eigen tarieven die erkend zijn door de rechtbanken.

Wanneer de waarde van je werk stijgt, door doorverkoop in een galerie of op een veiling, zorgen wij ervoor dat je je volgrechten ontvangt.

Juridisch advies

We bieden (juridische) informatie aan leden en organiseren workshops voor professionele kunstenaars. Zij die een werk van een lid wensen te hergebruiken kunnen ook contact opnemen voor toestemmingen en licenties. We stellen modelcontracten ter beschikking voor het gebruik van de werken en ondersteunen auteurs bij onderhandelingen.

Internationaal netwerk

Voor de inning van de rechten in het buitenland heeft SOFAM overeenkomsten gesloten met organisaties over de hele wereld die, net als wij, beeld- en auteursrechten beheren. In principe treedt SOFAM dus in het buitenland niet rechtstreeks op voor haar leden, maar wel via partners ter plaatse.